

Boek van de maand – maart 2026

Ben je vergeten dat babygeitjes bestaan?

Close Reading-lessenserie

Eind 2025 kwam de nieuwe dichtbundel *Ben je vergeten dat babygeitjes bestaan?* van Pim Lammers uit, met tekeningen van Nadia Meezen. De tekeningen versterken de gedichten en laten een mooi samenspel zien tussen beeld en tekst. Taal is immers beeld en andersom, nietwaar?

Deze prachtige dichtbundel van Pim Lammers is geschikt voor de **midden- en bovenbouw** en draagt een belangrijke boodschap in zich, namelijk *dat we meer zien dat er op deze wereld ook hele mooie dingen zijn*. Pim Lammers schuwt in deze bundel onderwerpen als overlijden, klimaatveranderingen, verliefdheid, echtscheiding en transgender zijn niet, maar schrijft over elk onderwerp hoopvol. Zo heb je een bundel vol hoop in handen, waarin iedereen *zich terug kan zien, zich thuis kan voelen en weet dat hij altijd zichzelf mag zijn*. Met elk gedicht geeft de auteur je antwoord op de vraag waarom je nog je bed uit zou komen.

Bovenstaande schuingedrukte woorden hebben wij niet zelf bedacht, maar komen uit een gesprek dat Pim Lammers onlangs voerde met Janneke Kuijper in de podcast *Kunststof* van de NTR. Een echte aanrader om te [beluisteren](#) als je met dit boek aan de slag wil gaan. Zo vertelt Pim Lammers dat hij door te schrijven over deze thema's gesprekken voert met het kind dat hij vroeger was – het kind dat nadacht over deze thema's en waar hij nog levendige herinneringen aan heeft. Maar ook dat hij vanuit het perspectief van een kind schrijft over thema's die hij nu nog niet helemaal begrijpt. Als je dat beluistert in de podcast, brengt dat nog een extra laag aan bij de gedichten.

Boek van de maand

Close Reading is een wetenschappelijk onderbouwde aanpak, die leerlingen helpt om de (diepere) betekenis van een tekst daadwerkelijk te doorgronden. In deze rubriek 'Boek van de maand' vind je elke maand tips voor boeken, verhalen of gedichten die zich heel goed lenen voor Close Reading. Vaak krijg je er ook compleet uitgewerkte lessenseries bij. Laat je inspireren!

Sprookjesleven (middenbouw)

In deze editie werken we een lessenserie rondom het gedicht 'Sprookjesleven' uit voor de **middenbouw**, passend bij het thema Lentekriebels. We eindigen met een tip voor de bovenbouw, waarin bovenstaande podcast weer een rol speelt.

De sessies lopen meer in elkaar over en we zijn al wat eerder tussen de regels door aan het lezen en verbanden aan het leggen dan je normaal gesproken bij een Close Reading-lessenserie zou verwachten. Daarnaast gaan we in de eerste sessie al in op de tekststructuur, terwijl dat normaliter pas in sessie twee aan bod komt. Hier is voor gekozen om de lessenserie een logischere opbouw te geven. Wel maken we bewuste keuzes in welke vragen je al in een eerste sessie kunt bespreken en welke juist vragen om meer voorkennis en meer herhaald lezen voordat je er dieper op ingaat.

Einddoel:

- Ik kan uitleggen wat de ik-persoon en de schrijver bedoelen met de zin 'Wat zou het leven toch makkelijk zijn als er draken zouden bestaan.'

Close Reading – sessie 1

Wat zegt de tekst?

Leesdoelen:

- Ik kan vertellen wat het onderwerp van de tekst is en wat het betekent als je indruk wil maken op iemand.
- Ik kan vertellen wat voor soort tekst dit is en waar ik dit aan kan zien.

Belangrijkste tekstgerichte vragen:

- Waar gaat de tekst over/wat is er aan de hand?
- Wat voor soort tekst is dit en waar zie je dat aan?
- Wat betekent het als je indruk op iemand wil maken en waarom zou je dat willen?

Vertel de leerlingen dat je een korte tekst hebt gekozen die past bij het thema 'Lentekriebels' en dat ze goed moeten luisteren waar de tekst over gaat. Draag het gedicht aan de leerlingen voor (laat de afbeelding achterwege, deze laat je pas zien tijdens sessie 2). Na het lezen overleggen de leerlingen in tweetallen over het onderwerp van het gedicht. Geef hierna beurten en kom tot een gezamenlijk antwoord. Denk hierbij aan iets als: dit gedicht gaat over iemand die indruk wil maken op een meisje. Vraag vervolgens aan leerlingen of ze al een idee hebben wat voor soort tekst dit eigenlijk is. Laat ze even

overleggen en geef beurten. Als ze al door hebben dat het om een gedicht gaat, vraag dan door: waarom denk je dat en waar zie je dit aan? Als ze dit nog niet doorhebben, vertel het dan en laat zien dat de zinnen kort zijn, dat er ritme in zit en dat er ook rijm in te vinden is. Onderstreep enkele rijmwoorden en laat leerlingen hierna zelf kijken of ze er nog meer kunnen vinden. Bespreek eventueel ook het bijzondere rijmschema. Niet alle zinnen rijmen op elkaar en dat mag bij poëzie.

Close Reading – sessie 2

Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Leesdoelen:

- Ik kan vertellen over wie het gedicht gaat.
- Ik kan vertellen wat de ik-persoon allemaal probeert om indruk te maken en waarom dit mislukt.

Belangrijkste tekstgerichte vragen:

- Over wie gaat de tekst? Wie is de ik-persoon en over wie heeft hij/zij het?
- Wat doet de ik-persoon allemaal om indruk te maken en door welke redenen mislukt dit?

Begin deze sessie door leerlingen in tweetallen aan elkaar het onderwerp van het gedicht na te laten vertellen. Grijp hierbij terug op de opbrengsten vanuit het denken, delen, uitwisselen aan het eind van sessie 1. Deel vervolgens de leesdoelen van deze sessie en activeer je leerlingen hierbij.

We starten bij de personen waar het gedicht over gaat. De ik-persoon wil indruk maken op een meisje. *Model* hoe je weet dat dit een meisje is en laat hierbij de tekst ook op het bord zien. Onderstreep woorden als 'haar', 'zij' en 'ze' en leg uit dat dit verwijswaarden zijn die in dit geval verwijzen naar een meisje of een mevrouw. Uit de tekst is ook op te maken hoe oud deze 'ze' ongeveer is. De overige informatie over de ik-persoon, laat je leerlingen in tweetallen ontdekken, op dezelfde manier waarop jij dit net hebt voorgedaan.

Je geeft ze hierbij de volgende vragen mee:

- Hoe oud zijn de personen uit de tekst ongeveer?
- Is de ik-persoon een jongen of een meisje?

Laat de leerlingen hun antwoord onderbouwen met aanwijzingen uit de tekst en deel vervolgens de afbeelding uit die Nadia Meezen heeft gemaakt bij het gedicht. Kunnen de leerlingen hier nog meer informatie uithalen? En waarom wil de jongen (of zou het toch ook een meisje kunnen zijn?) nu precies indruk maken op het meisje? De zin 'Wil je met mij naar het schoolfeest gaan?' is hierbij belangrijk.

Vervolgens gaan de leerlingen op zoek naar de manieren die de ik-persoon heeft bedacht om indruk te maken op het meisje en waarom deze manieren niet werkten. Laat ze dit schematisch weergeven. Je doet dit voor met 'de tien voor topo', waarbij je eerst laat zien hoe je dit vindt in de tekst en onderstreept en daarna hoe je dit opschrijft in het schema. Dan doe je de volgende samen met de leerlingen. Jij laat bijvoorbeeld weer zien waar je de volgende manier van indruk maken hebt gelezen en onderstreept die, terwijl je leerlingen meedoen en samen met een maatje zoeken naar de reden waarom dit niet werkte. Als dit goed gaat, laat je leerlingen de laatste manier in tweetallen helemaal zonder jouw hulp doen (sneller afbouwen kan natuurlijk ook, stem goed af op het niveau van jouw groep).

Als afsluiting kom je terug op het leesdoel van deze sessie en kun je steekproefsgewijs (d.m.v. beurtstokjes) checken of leerlingen nu antwoord kunnen geven op de vragen van de leesdoelen.

Close Reading – sessie 3

Wat is de diepere betekenis van de tekst?

Leesdoelen:

- Ik kan uitleggen wat de ik-persoon en de schrijver bedoelen met de zin: 'Wat zou het leven toch makkelijk zijn als er draken zouden bestaan.'
- Ik kan beargumenteren of ik vind dat de titel bij het gedicht past.

Belangrijkste tekstgerichte vragen:

- Wat bedoelt de ik-persoon met de zin: 'Wat zou het leven toch makkelijk zijn als er draken zouden bestaan?'
- Zou het ook echt makkelijker zijn om een draak te verslaan dan om een meisje te vragen met je mee te gaan naar een feest?
- Waarom kiest de schrijver er dan toch voor om deze zin te gebruiken, wat wil hij hiermee uitdrukken?
- De titel van het gedicht is *Sprookjesleven*. Vind jij dit een passende titel voor dit gedicht en waarom wel/niet? Zo niet, wat zou dan volgens jou een betere titel zijn en leg eens uit waarom.

Begin deze sessie door terug te komen op het leesdoel van sessie 2. Zorg ervoor dat alle leerlingen actief ophalen wat ze de vorige sessie hebben geleerd.

Deel dan de leesdoelen van deze sessie met je leerlingen en activeer ze hierbij.

Vertel aan je leerlingen dat jullie eerst kijken naar de manieren waarop de ik-persoon denkt dat het makkelijker wordt om indruk te maken. Hiervoor kun je zelf het gedicht nog eens voordragen terwijl leerlingen meelesen, maar je kunt ook groepjes maken waarbij een leerling uit elk groepje het gedicht aan zijn/haar groepje voordraagt. Dat is een mooie oefening in het voordragen van gedichten (lettend op ritme, toon en rijm).

Waarschijnlijk komen leerlingen nu zelf al met de laatste zin van het gedicht aan. Interessant is of ze ook zien dat in het begin al genoemd wordt dat de ik-persoon eigenlijk een paard, harnas en zwaard mist. Zo niet, wijs ze hier dan op. Laat leerlingen vervolgens op basis van de tekstgerichte vragen hierboven met elkaar in gesprek gaan in kleine groepjes en laat ze dit daarna plenair terugkoppelen, terwijl jij doorvraagt. Zorg dat in ieder geval besproken wordt dat het verslaan van een draak in het echt waarschijnlijk veel ingewikkelder zou zijn dan het mee uit vragen van een meisje, maar dat het mee uit vragen van iemand die je heel erg leuk vindt zó spannend kan voelen, dat andere veel spannendere dingen hierbij in het niet lijken te vallen. En wat betreft de titel is het belangrijk om twee kanten te belichten. Je zou kunnen redeneren dat de titel heel passend is, want in het gedicht wordt een draak genoemd en die komen alleen voor in sprookjes. Maar je zou ook kunnen zeggen dat het juist helemaal niet passend is, omdat de ik-persoon juist baalt dat hij geen sprookjesleven heeft en dat het dus misschien wel beter 'het echte leven' had kunnen heten. Alhoewel dat natuurlijk een stuk minder poëtisch was geweest.

Je kunt na afloop van de Close Reading-sessies nog een schrijfopdracht geven waarbij je leerlingen nog meer creatieve manieren laat bedenken om indruk te maken op iemand.

Bovenbouwtip:

Ben je geïnspireerd geraakt door deze bundel, maar sta je zelf in de bovenbouw? Lees dan gauw verder. Veel gedichten in deze bundel zijn namelijk goed (voor) te lezen aan leerlingen vanaf groep drie, maar bieden ook heel veel kansen voor de bovenbouw. In deze tip laten we je zien hoe je in drie stappen de gehele dichtbundel in combinatie met de podcast kunt inzetten.

1. Kies enkele gedichten uit en lees deze met de leerlingen. Welke thema's zien zij hierin terug?
2. Beluister dan stukjes uit de podcast Kunststof van de NTR, die op 5 januari 2026 is uitgebracht. Hadden zij dezelfde thema's eruit gehaald als die Pim Lammers in deze bundel bespreekt? Waar zien zij in terug dat deze bundel over hoop gaat en dat Pim hoopvol over belangrijke thema's schrijft?
3. Noteer enkele uitspraken van de auteur uit de podcast op het bord en ga daar met elkaar een gesprek over aan. Te denken valt aan de volgende uitspraken:

- *Het is belangrijk om ook in kinderboeken te schrijven over belangrijke thema's. De manier waarop je schrijft is wel heel belangrijk.*

Pim Lammers vertelt dat hij hoopvol schrijft, dat dingen goed kunnen komen. Mogelijke vragen die je kan stellen, zijn:

- Zien de leerlingen dat terug in zijn boeken? Bij welke auteurs zien ze dat nog meer terug en bij welke auteurs absoluut niet?
  - Vinden zij ook dat belangrijke thema's juist wel met leerlingen besproken moeten worden? En moet dat altijd hoopvol?
  - Extra tip: het jeugdjournaal heeft hier ook uitlatingen over gedaan. Het is mooi als je hun opvattingen ernaast kan leggen.
- *Het is belangrijk dat kinderen zichzelf terugzien in boeken. Een boek moet als een thuis voelen.*
Mogelijke vragen die je hierbij kan stellen, zijn:
    - Welke boeken kennen de leerlingen waarin ze zichzelf terugzien? En in welk boek is dat juist niet het geval?
    - Zien ze zichzelf ook terug in hun stillees- of samenleesboek?
    - Welke tips hebben ze voor de auteurs om zichzelf wel terug te zien in de boeken? Of wat hebben hun boeken nodig om meer als een thuis te voelen?

- *Je bent niet alleen en je hoeft dingen niet alleen te doen.*
- *Je moet altijd jezelf kunnen zijn.*

Deze twee laatste uitspraken kun je poneren als stelling om er vervolgens met de klas een discussie over te voeren. Let wel: een goede klassendiscussie vraagt expliciete instructie, zodat leerlingen niet alleen inhoudelijk een diepgaander gesprek kunnen voeren, maar ook leren hoe ze stevig hun mening neerzetten, inhoudelijk op elkaar reageren en de discussie gaande kunnen houden.

Of je nu voor de middenbouw of juist voor de bovenbouw staat, we hopen je met deze editie veel handvatten gegeven te hebben om met deze prachtige, hoopvolle dichtbundel aan de slag te gaan. Dat het maar mag voelen als een thuis voor alle leerlingen.